

Tarkastuslautakunta

Arviointikertomus 2025

Parkanon kaupunki

Tarkastuslautakunta

Sisällysluettelo

1. Tarkastuslautakunnan toiminta.....	3
1.1 Kokoonpano.....	3
1.2 Tehtävät	3
1.3 Yhteys tilintarkastajaan	4
1.4 Toimintamuodot	4
2. Vuoden 2024 arviointikertomuksen käsittely.....	5
3. Tavoitteiden toteutuminen sekä toiminnan tuloksellisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden arviointi.....	7
3.1 Kuntastrategia	7
3.2 Vaikuttavuuden arviointi päätöksenteossa	8
3.3 Tekoälyn käyttö organisaatiossa.....	8
3.4 Työllisyystoiminta	9
4. Sivistystoimi/-lautakunta	9
5. Tekninen toimi/ -lautakunta.....	11
5.1 Rakennus- ja ympäristötoimi sekä rakennusvalvonta.....	11
6. HYTE-toiminta	12
6.1 Hyvinvointiraportti ja -kertomus	12
7. Henkilöstö.....	14
7.1 Henkilöstöraportti	14
7.2 Yhteistoiminta ja työsuojelu.....	15
8. Konserniyhtiöt ja konserniohjaus	16
9. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	17
10. Keskeiset näkemykset ja kysymykset kaupunginhallitukselle	18
11. Arviointikertomuksen käsittely	18

Tarkastuslautakunta

1. Tarkastuslautakunnan toiminta

1.1 Kokoonpano

Kuntalain 121.1 §:n mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Kaupunginvaltuusto on 10.6.2025 valinnut toimikaudeksi 2025-2029 tarkastuslautakuntaan seuraavat jäsenet ja varajäsenet (KV 10 §/2021). Nimen perässä on esitetty jäsenten osallistuminen arviointikauden 2025-26 kokouksiin. Arviointikauden 2025-26 aikana on pidetty yhteensä 11 kokousta.

Varsinaiset jäsenet

Jyrki Uotila (pj)	(11)
Pertti Runsas (varapj)	(11)
Ilkka Pekkinen	(5)
Kallioniemi Satu	(11)
Pinja Liukku	(4)

Henkilökohtaiset varajäsenet

Mikko Kivioja	(0)
Reijo Toikka	(0)
Mika Pihlajaviita	(0)
Elina Osara	(0)
Johanna Kaunismäki	(0)

Tarkastuslautakunnan jäsenillä on ollut seuraavat ns. pysyvät esteellisyydet. Satu Kallioniemi toimii Kiinteistö Oy Väistön ryhmäkodit isännöitsijänä ja hänen yrityksensä tuottaa isännöintipalvelut myös Parkanon Vuokrakodit Oy:lle (T:mi K-Service). Pertti Runsas on ollut Parkanon Vuokrakodit Oy:n hallituksen jäsen 2025.

Tarkastuslautakunnan päätökset tehdään ilman viranhaltijaesittelyä puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

1.2 Tehtävät

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan mm. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet sekä onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunta

Tuloksellisuutta tarkastellaan laajasti **toiminnan onnistuneisuutena, arvioiden miten hyvin kunta täyttää tehtävänsä asukkaiden palvelujen tuottajana. Lisäksi tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa sidonnaisuusilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi.**

Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Hallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta (KunL 121.5 §).

1.3 Yhteys tilintarkastajaan

Kaupunginvaltuusto on 20.2.2023 valinnut BDO Audiator Oy:n kaupungin tilintarkastusyhteisöksi vuosille 2023–2027. Vastuullisena tilintarkastajana on ollut JHT Vesa Keso, joka on toiminut myös tarkastuslautakunnan sihteerinä ja pöytäkirjanpitäjänä. Konserniyhtiöitä on tarkastanut KHT lida Holopainen. Lisäksi kaupungin tarkastusryhmään on kuulunut tarkastajat Sanna Peuranen, Matias Wallgren, Erika Korpunen ja KHT Heidi Puputti.

1.4 Toimintamuodot

Tarkastuslautakunta on käsitellyt kokouksissaan kuntalain ja tarkastussäännön edellyttämiä asioita tilivuodelle 2025 erikseen sovitun kokousaikataulun ja työsuunnitelman mukaisesti. Kokouksissa on saatu selvityksiä johtavien viranhaltijoiden toimesta kunnan toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta sekä toiminnan tuloksellisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta.

Arviointivuoden 2025 kokouksissa on ollut kuultavina kaupunginjohtaja, hallinto- ja talousjohtaja, tietohallintojohtaja, tekninen johtaja, sivistysjohtaja, päiväkodin johtaja, johtava rehtori, hyvinvointikoordinaattori, henkilöstöpäällikkö, rakennustarkastaja, ympäristötarkastaja ja lupasihteerit, maankäyttö- ja kaavoituspäällikkö sekä työllisyyspalvelupäällikkö sekä pääluottamusedustajat.

Lautakunta teki tutustumiskäynnin asemanseudulle ja VR:ltä ostettuun asemarakennukseen.

Tarkastuslautakunta

Hallintosääntö 74 §:n mukaan tilintarkastajalla ja lautakunnan määräämillä luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla on läsnäolovelvollisuus lautakunnan kokouksessa lautakunnan niin päättäessä.

2. Vuoden 2024 arviointikertomuksen käsittely

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginhallitus ja hallintokunnat 9.10.2025 antoivat vastaukset esitettyihin kysymyksiin ja havaintoihin.

1. Aikooko kaupunginhallitus palauttaa toiminalliset tavoitteet talousarvioon ja ellei aio, niin miksi ei? Miten kaupunginhallitus seuraa kaupungin strategiassa asetettujen toiminnallisten tavoitteiden toteutumista ja edistymistä talousarviovuosittain?

Vastaus: Talousarviossa on asetettu toiminnalliset tavoitteet toimialoille ja toimintayksiköille. Jokainen tavoite on sidottu yhteen strategian 13:sta osa-alueesta. Talousarviotavoitteet toteuttavat strategiaa tavoitteita. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt tavoitteet osana talousarviota. Kaupunginvaltuustolla on siten valta ja mahdollisuus muuttaa, lisätä tai poistaa tavoitteita, mikäli se näkee tämän tarpeelliseksi.

2. Onko kaupungille muodostunut investointivelkaa ja miten kaupunginhallitus aikoo varmistua siitä, että talousarviossa päätetyt investoinnit tulevat toteutetuksi?

Vastaus: Investointivelan käsite ei ole kovin yksiselitteinen. Investointivelattomuudella tarkoitettaneen yleensä asiointilaa, jossa yhteisö esim. kaupunki pystyy huolehtimaan käyttöomaisuutensa (esim. rakennukset) kunnosta ja käyttökelpoisuudesta yli ajan. Kuntataloudessa poistoilla kuvataan käyttöomaisuuden ”kulumista”, joten tilikausien yli /alijäämätilanteen voidaan katsoa kuvaavan kunnan kykyä investoida tarvittaessa. Ja näin ”maksaa” teoreettisesti muodostunut investointivelka pois. Palvelutarpeet muuttuvat kuitenkin aikojen kuluessa, joten asia ei ole näin yksinkertainen. Tällä hetkellä kaupungilla voidaan katsoa olevan investointivelkaa varhaiskasvatuksen tilojen osalta jo siitäkin syystä, että yksi päiväkotitoimitus on purettu pois. Muutoin kaupungilla ei merkittävää investointivelkaa liene olemassa. Talousarviossa päätettyjen investointien seuranta on lisätty. Mikäli investointiohjelmia on tarpeen muuttaa, asiat viedään valtuustoon, jotta talousarviota voidaan muuttaa.

3. Näkeekö kaupunginhallitus tietohallinnon resurssien olevan riittävät huomioiden nykypäivän kyber- ja tietoturva-asteet?

Vastaus: Tietohallinnon resurssit ovat kuntamme kokoon ja lakisäätöihin velvoitteisiin nähden riittävät perustoiminnan ja tietoturvan ylläpitämiseen. Kyber- ja tietoturva-asteiden kasvu edellyttää kuitenkin jatkuvaa henkilöstön osaamisen kehittämistä, järjestelmien

Tarkastuslautakunta

ajantasaisuutta sekä lähes reaaliaikaista monitorointia ja reagointia. Tietoturva ja kyberturva ovat osa kaupungin strategista johtamista ja eri hallintokuntien yhteistä vastuuta. Tietohallinnon varallaolo on tärkeä toiminto nykyisen turvallisuustason ylläpitämiseksi ja häiriöihin reagoimiseksi. Haasteita hallitaan hyödyntämällä ulkopuolisia asiantuntijoita ja viranomaisten tukea. Resurssit kohdennetaan kriittisiin palveluihin, ja varautumista kehitetään suunnitelmallisesti, jotta tietoturvan taso pysyy riittävänä myös tulevaisuudessa.

4. Aikooko kaupunginhallitus edellyttää, että kaupungin vuokraustoiminnalle laaditaan yhtenäiset periaatteet?

Vastaus: Kaupunginhallitus aikoo esittää vuokraustoiminnan yleisiä periaatteita hyväksyttäväksi syyskuun 2025 valtuustolle.

5. Miten kaupunginhallitus aikoo varmistua toimielinten päätöksenteon johdonmukaisuudesta ja siitä, että päätöksenteko ei tarpeettomasti pitkity (Esim. varhaiskasvatuksen tila-asian ratkaisemisen pitkittyminen ja miten vältetään vastaavat tilanteet kuin ns. romuautotapaus).

Vastaus: Kaupunginhallituksen toimivallassa ei ole toimielinten pakottaminen johdonmukaiseen päätöksentekoon. Myöskään päätöksenteon pitkittyminen ei ole varsinkaan valtuuston osalta kaupunginhallituksen toimivallassa. Kaupunginhallituksen tulee kuitenkin vastata valtuuston päätösten valmistelusta ja hyvällä valmistelulla voidaan vaikuttaa myönteisesti päätöksentekoon. Päätöksenteon pitkittymistilanteet ovat johtuneet siitä, että asioista on oltu eri mieltä.

Tarkastuslautakunta toteaa, että saadut vastaukset ovat riittäviä, mutta vaativat jatkuvaa seurantaa.

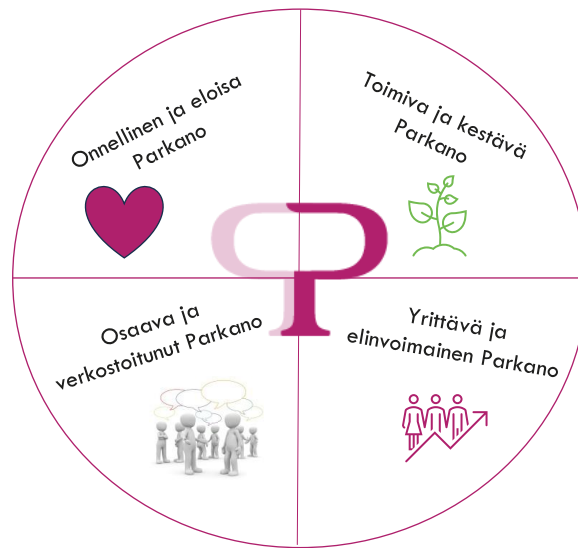

Tarkastuslautakunta

3. Tavoitteiden toteutuminen sekä toiminnan tuloksellisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden arviointi

3.1 Kuntastrategia

PARKANO

KuntaL 14§ mukaan kunnanvaltuusto päättää kuntastrategiasta. Voimassa oleva kuntastrategia on vuodelta 2022. Nykyisessä strategiassa on ollut 13 strategista kulmakiveä ja niihin tavoitteita sekä mittareita. Uutta strategiaa kaupunki on aloittanut päivittää syksyllä 2025.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä strategiaan liittyvien tavoitteiden selkeää määrittämistä ja etenkin tavoitteisiin liittyvien mittareiden riittävää laajuutta ja arvioitavuutta talousarvioissa.

Tarkastuslautakunta

3.2 Vaikuttavuuden arviointi päätöksenteossa

Vaikuttavuuden arviointi on keskeinen osa hyvää hallintoa, strategista ohjausta ja julkisten varojen vastuullista käyttöä. Vaikuttavuuden arvioinnin pitää vastata kysymykseen ”Mitä hyötyä päätöksestä syntyi?”.

Vaikuttavuuden arvioinnin osa-alueina ovat taloudelliset vaikutukset, toiminnalliset vaikutukset, hyvinvointivaikutukset, pitkän aikavälin vaikutukset ja sidosryhmävaikutukset.

Tarkastuslautakunta toteaa, että päätöksenteossa vaikutuksia pitää arvioida jo ennen päätöstä, vaikutusten seurantaan päätöksen jälkeen ja niiden toteutumisen raportointiin. Erityisen tärkeää vaikutusten arviointi on silloin, jos tehtäviin päätöksiin liittyy erilaisia näkemyksiä. Lautakunta kiinnitti huomiota useisiin päätöksissä esiintyneisiin äänestyspäätöksiin.

3.3 Tekoälyn käyttö organisaatiossa

Tekoäly voi tuoda kunnalliseen päätöksentekoon paljon hyötyjä, mutta se toimii parhaiten tukena- ei korvaajana- ihmisille.

Tekoälyä voidaan käyttää parempana tiedolla johtamisessa, palveluiden optimoinnissa, päätösvaihtoehtojen vertailuissa, kuntalaisten vuorovaikutuksessa ja hallinnon tehostamisessa.

Tietohallintojohtaja antoi selvityksen tekoälyn käyttöön ja hyödyntämiseen liittyvistä asioista. Saadun selvityksen mukaan EU:n tekoälyasetus on laadittu ohjaamaan yksilöiden tietojen käsittelyä tekoälymaailmassa. 1.8.2025 on tullut voimaan asetuksen määräyksiä, jotka koskevat myös Parkanon kaupunkia ja 1.8.2026 tulee voimaan lisää Parkanon kaupunkia koskevia määräyksiä.

Tekoälyn hyödyntämisen osalta tarkastuslautakunnalle todettiin, että varsinaista tuottavuutta parantavaa tekoälyn hyödyntämistä on vielä varsin vähän. Tekoälyn käytön lisääminen tapahtuu suurelta osin erilaisten palveluntuottajien taholta. Tekoälyyn liittyvää koulutusta on järjestetty lähinnä koulutoimessa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tekoälyn nopeaan laajenemiseen on varauduttava riittävästi henkilöstön kouluttamisella.

Tarkastuslautakunta

3.4 Työllisyystoiminta

Parkanon kaupunki kuuluu Läntisen Pirkanmaan työllisyysalueeseen, jonka vastuukuntana toimii Sastamalan kaupunki. Parkanon osuus keskitetyistä palveluista on 12,41%, jonka Parkanon kaupunki maksaa Sastamalalle. Muut palvelut tuotetaan hajautetulla mallilla. Parkano tuottaa palvelut myös Kihniölle.

Tarkastuslautakunnalle työllisyysasiaa selvitti työllisyyspäällikkö Kaija Rönni.

Parkanon kaupunki on maksanut työttömyysmaksuja vuonna 2025 yhteensä 693 807,82 €. Työllisyyspalvelujen piirissä oli 578 henkilöä, joista 102 oli Kihniöstä. Yhtä viranhaltijaa kohti on ollut 114 asiakasta.

Tarkastuslautakunta piti yhteiskokouksen 13.3.2026 Sastamalan tarkastuslautakunnan kanssa.

Kokouksessa työllisyyskoordinaattori Jari Kaijankoski selvitti yhteisten palveluiden kustannusten jakoperusteita.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että tulevaisuudessa toiminnan johtamisessa ja kehittämisessä hyödynnetään erilaisia tilastoja ja kuntien välisiä vertailuja.

Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota kuntouttavan työtoiminnan lopettamiseen ja totesi, että kuntouttavan työtoiminnan lopettaminen vaikuttaa merkittävästi työllisyyspalveluiden kokonaisuuteen ja saattaa lisätä kustannuksia.

Lisäksi tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota työllisyyslautakunnan rooliin kuntien näkökulmasta.

4. Sivistystoimi/-lautakunta

Sivistyspalvelujen toiminta-ajatuksena on edistää kuntalaisten hyvinvointia laadukkaita sivistyspalveluita tuottamalla. Sivistyspalvelut mahdollistavat kaikille parkanolaisille oppimisen, itsensä toteuttamisen ja kehittämisen sekä virikkeellisen elämän. Sivistyspalvelut luovat edellytyksiä, jotta jokainen ihminen voi elää aktiivista, luovaa ja merkityksellistä elämää. Yhteistyö, kumppanuudet sekä kuntalaisten osallisuus ovat palveluiden toteuttamisessa keskeisenä toiminta-ajatuksena.

Tarkastuslautakunta

Sivistyslautakunta vastaa sivistyspalvelujen osalta varhaiskasvatuksesta, perusopetuksesta sisältäen erityisopetuksen, lukiokoulutuksesta, kirjastotoimesta, vapaa-aikapalveluista sisältäen kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut, sekä aikuiskoulutus- ja musiikkiopistotoiminnasta.

Sivistystoimen tavoitteita ja niiden toteutumista on selvitetty tilinpäätöksessä 2025.

Tarkastustoiminnan yhteydessä tarkastuslautakunta on kuullut sivistysjohtajaa, päiväkodinjohtajaa, johtavaa rehtoria. Saadun selvityksen mukaan sivistyslautakunnan alaisen toiminnan toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2025 on ollut keskeisiltä osin tavoitteiden mukaista.

Sivistystoimen keskeisiä toiminnallisia tavoitteita on mainittu seuraavia.

1. Edistää ja tukea lasten ja nuorten turvallista kasvua ja oppimista sekä vahvistaa lapsiperheiden osallisuutta ja hyvinvointia muuttuneessa toimintaympäristössä.
2. Luoda palveluverkoston kumppanuuksia sekä jokaisen osallisuuden ja vaikuttamisen mahdollisuuksia toimialan sisällä sekä laajasti eri verkostojen kanssa.
3. Kehittää toimintaympäristöjä kuntalaisten kohtaamispaikoiksi ja kansalaistoiminnan keskuksiksi, jotka mahdollistavat liikkumisen, virkistymisen sekä viihtymisen yhdessä.

Valtuusto hyväksyi 29.9.2025 Päiväkotihankkeen toteuttamisen linjaukset. Päätöksessä todettiin mm. että kilpailutus toteutetaan mahdollisimman nopealla aikataululla, päiväkotia rakennetaan Lystinmäen tontille, päiväkotiin sisällytetään tilat kuudelle päiväkotiryhmälle ja pienten koulu (esiopetus ja 1-2lk), rakennuksen tila-arvio on n. 2000 m² ja hankkeen kokonaiskustannukset ilman rahoituskuluja on korkeintaan 6,4 miljoonaa euroa (alv 0%). Lisäksi valtuusto hyväksyi toivomusponnen, että kaupunginhallitus selvittää eri rakentamismallit ja rahoitusmallit.

Uuden päiväkodin ja pienten koulun rakentamisen suunnittelu on ollut käynnissä marraskuusta lähtien. Konsultin vetämiä suunnittelukokouksia on ollut vuodenvaihteeseen mennessä kolme kertaa.

Tarkastuslautakunnalle selvitettiin lukion kansainvälisyyteen liittyviä asioita. Parkanon lukiolle on myönnetty Opetushallituksen myöntämä Erasmus+ ohjelman akreditointi 2027 saakka. Saadun selvityksen mukaan lukion on osallistunut hankkeeseen aktiivisesti. Lukiossa opiskeli Finest Future-ohjelman kautta neljä opiskelijaa Vietnamista.

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta toteaa, että talousarvioiden mittareiden asettamisessa voidaan hyödyntää mm. kouluterveyskyselyä ja lukiokyselyä.

Päiväkotihankkeen toteutuksessa tulee huolellisesti seurata, että hanke pysyy kaupunginvaltuuston päättämässä rajoissa.

5. Tekninen toimi/ -lautakunta

Tekninen lautakunta turvaa osaltaan kaupunkielämän ja kunnallisen infrastruktuurin toiminnan perusedellytykset mm. tuottamalla kunnallisteknisiä ja kiinteistöhoitopalveluja. Lisäksi tekninen lautakunta suunnittelee ja rakentaa katuja sekä muita liikenneväyliä, yleisiä alueita sekä viheralueita ja huolehtii niiden kunnossapidosta.

Teknisen toimen alaisuudessa toivat myös rakennus- ja ympäristötoimi sekä rakennusvalvonta.

Tarkastustoiminnan yhteydessä tarkastuslautakunta on kuullut teknistä johtajaa sekä maankäyttö- ja kaavoituspäällikköä, rakennustarkastajaa, ympäristötarkastajaa ja lupasihteriä.

Tarkastuslautakunnalle esitettiin kaupungin tonttivarantoon ja uuteen paikkatieto-ohjelma-Trimpleen liittyviä asioita. Kaupungin käytössä oli vuonna 2025 vielä päällekkäisiä ohjelmistoja.

Parkanon kaupunki yhtiöitti sote-kiinteistöt Parkanon Hyte-kiinteistöt Oy:ksi. Yhtiö on rekisteröity 3.11.2025. Valtuusto on tehnyt 8.12.2025 päätöksen Parkanon Hyte-kiinteistöt Oy:n pääomittamisesta hyväksymällä 100 000 € sijoituksen yhtiön SVOP-rahastoon. Lisäksi uuden yhtiön henkilöstövalinnoissa hallitukseen valittiin enemmistö kaupunginhallituksen jäseniä tai varajäseniä.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota tytäryhteisöiden hallitusten jäsenten mahdollisiin jääviyksiin kaupunginhallituksen käsittelyissä.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupungin kotisivuilla on löydettävissä kattava tarjonta tonteista ja muista kaavoitukseen liittyvistä tiedoista.

5.1 Rakennus- ja ympäristötoimi sekä rakennusvalvonta

Uusi Rakentamislaki tuli voimaan vuoden 2025 alusta ja sen myötä tilinpäätöksessä todetaan rakentamisen lupien määrän vähentyneen huomattavasti. Lain myötä uudistettu hallintosääntö tuli voimaan 1.1.2025 ja uusi rakennusvalvonnan taksa saatiin voimaan 6.2.2025. Uusi

Tarkastuslautakunta

Rakennusjärjestys-luonnos käsiteltiin lautakunnassa toukokuussa ja lausuntojen jälkeen muokattu rakennusjärjestys-ehdotus asetettiin nähtäville joulukuulla 2025.

Lupasihteeriä ovat työllistänyt rakentamislain myötä tulleet ohjelmistomuutokset ja siihen liittyvien asetusten ja päätöspohjien päivittäminen.

Liittyminen Suomi.fi-viestit palveluun on keskeinen osa myös rakennusvalvontaa ja siihen liittyvää lupamenettelyä. Kaupunginhallitus 15.12.2025 on päättänyt hakea käyttöönnoton poikkeuslupaa.

Vuoden 2025 aikana kaupungin päätöksiin, joista on valitettu, on tullut useita hallinto-oikeuden päätöksiä, joissa hallinto-oikeus on muuttanut kaupungin tekemää päätöstä.

Tarkastuslautakunnalle tilanteesta antoivat selvitystä rakennustarkastaja, ympäristötarkastaja sekä lupasihteeri.

Tarkastuslautakunta toteaa, että rakennus- ja ympäristöasiat ovat hyvin laajoja ja moniin lakeihin sidottuja päätöksiä.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota viranhaltijoiden käytettävissään olevaan laintulkinta-apuun ja sen riittävyyteen. Lisäksi luottamushenkilöiden riittävä perehdyttäminen laajaan asiakokonaisuuteen on suositeltavaa olla koulutusohjelmassa.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota Suomi.fi-viestipalvelun lykkäyksen aiheuttamiin vaikutuksiin niin toimintaan kuin kustannuksiin.

6. HYTE-toiminta

6.1 Hyvinvointiraportti ja -kertomus

Tarkastuslautakunta kuuli hyvinvointikoordinaattoria ja sai myös kirjallisen esityksen käyttöönsä hyvinvointityölle asetettujen tavoitteiden toteutumisesta. Parkanon kaupunki laatii vuosittain hyvinvointiraportin ja valtuustokausittain laajan hyvinvointikertomuksen.

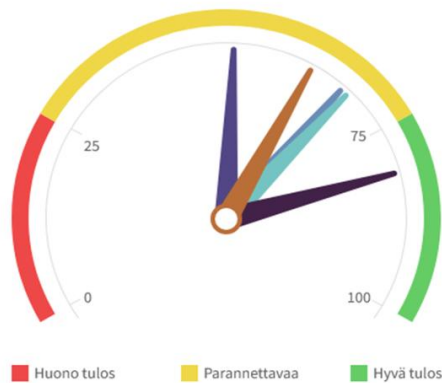

Tarkastuslautakunta

PARKANO

Teaviisarinäkymä vuodesta 2025

Kaikki sektorit : Parkano 2025

Aineisto päivitetty 19.12.2025

Vuonna 2023 kaupunki laati hyvinvointityölle omat suunnitelmat johtotähtenä strategia ja laajan hyvinvointikertomuksen tavoitteet.

Parkanon kaupunginvaltuusto on vahvistanut hyvinvointityöryhmän laatiman laajan hyvinvointikertomukseen sisältyvän hyvinvointisuunnitelman painopisteet 11.12.2023 luonnoksen esittelyn yhteydessä ja työtä on jatkettu sen pohjalta siten että koko asiakirja on päätöksenteko käsittelyssä valtuustolle 10.6.2024. Painopisteet ovat:

1. Hyvinvoiva parkanolainen
2. Osallistava ja yhteisöllinen parkanolainen
3. Turvallinen ja viihtyisä Parkano

Saadun selvityksen mukaan hyvinvointiraportoinnissa käytetään apuna sähköistä hyvinvointikertomustyökalua.

Tarkastuslautakunta

PARKANO

Esimerkki Hyte-työn poluista eri toimijoille:

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että talousarviossa ja tilinpäätöksessä tuodaan selkeästi esille terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteita ja niiden toteutumista sekä mittareita.

Tarkastuslautakunta toteaa, että hytekertoimet vaikuttavat kuntien saamaan valtionosuuteen, joka Parkanon osalta olisi enintään 130 t€.

Lautakunta kiinnittää huomiota hytekertoimiin vaikuttavien toimenpiteiden dokumentointiin.

7. Henkilöstö

7.1 Henkilöstöraportti

Henkilöstöraportin tehtävänä on antaa tietoja henkilöstön kehittämisen perustaksi ja päätöksenteon tueksi. Henkilöstöraportissa kuvataan vuoden 2025 keskeiset henkilöstötiedot.

Tarkastuslautakunta kuuli henkilöstöpäällikköä. Kaupunki laatii henkilöstöpäällikön toimesta vuosittain varsin kattavan henkilöstöraportin.

Saadun selvityksen mukaan toiminta on varsin kattavaa ja tavoitteet ovat tulleet pääosin saavutetuiksi. Esimerkiksi Parkanon kaupungin henkilöstön terveysprosentti on parantunut v. 2024

Tarkastuslautakunta

vuoteen 2025 verrattuna. Vuonna 2024 terveysprosentti oli 22,60 %. Vastaava luku vuonna 2025 oli 30,64 %. Terveysprosentti kertoo kuinka isolla osalla henkilöstöstä ei ole ollut lainkaan sairauspoissaoloja kyseisen kalenterivuoden aikana.

Henkilöstöpäällikkö selosti tarkastuslautakunnalle rekrytointiin ja rekrytointiohjeeseen liittyviä asioita.

Tarkastuslautakunta toteaa, että vaihtuvuudella on vaikutusta laajemminkin kaupungin työnantajaimagoon ja lisää rekrytointitarvetta. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että rekrytointiohje tukisi hyvin rekrytointien onnistumisia.

7.2 Yhteistoiminta ja työsuojelu

Yhteistoimintaelin on henkilöstön ja työnantajan välinen lakisääteinen yhteistyöelin. Sen toiminta perustuu kuntasektorilla lakiin työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa ja hyvinvointialueilla (449/2007). Yhteistoimintaelimen tarkoituksena on käsitellä henkilöstöä koskevia asioita (esim. organisaatiomuutokset, palvelurakennemuutokset, henkilöstövaikutukset) ja turvata henkilöstölle vaikuttamismahdollisuudet.

Tarkastuslautakunta keskusteli pääluottamusdustajien kanssa heidän näkemyksistään yhteistyöelimen toiminnasta. Keskustelussa nousivat esiin mm. määräaikaaisuudet, perehdytys, työterveyshuollon 1.1.2026 tehtyjen muutosten vaikutukset, 15.4.2026 päättyvä työhyvinvointikysely ja kehityskeskustelujen merkitys.

Henkilöstöraportin mukaan pula koulutetusta työvoimasta näkyy Parkanon kaupungilla etenkin varhaiskasvatuksen tehtävissä. Työvoiman saatavuudessa ilmeni kertomusvuonna haasteita etenkin varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien kohdalla.

Tarkastuslautakunta kiinnitti erityisesti huomiota sivistystoimen henkilöstön runsaaseen vaihtuvuuteen ja määräaikaisten lukumäärään.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupungin kotisivuilla on esitetty muut vaikuttamistoimielimet paitsi työsuojelutoimikunta ja yhteistoimintaelin. Lautakunta pitää tärkeänä, että kaikkien vaikuttamistoimielinten tiedot on esitetty kaupungin kotisivuilla.

Tarkastuslautakunta

8. Konserniyhtiöt ja konserniohjaus

Konsernivalvonnan järjestäminen

Kaupunginhallitus valitsee kaupungin edustajat tytäryhtiöihin. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja johtavat ja ohjeistavat tytäryhtiöitä konsernin talouden ja toiminnan kehittämiseksi. Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta. Konserniyhteisöt raportoivat konsernijohdolle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta. Kaupunginvaltuusto asettaa merkittävillä tytäryhteisöille tavoitteet talousarviossa ja toimintakertomuksessa kaupunginhallitus esittää yhtiöiden selvitykset tavoitteiden toteutumisesta valtuustolle. Tytäryhteisöjen taloudellista asemaa seurataan tilinpäätösten avulla, niitä analysoidaan ja niistä raportoidaan kaupunginhallitukselle. Hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta ja teettää arvioinnin kerran valtuustokaudessa. Arviointia on tehty kirjallisessa muodossa lähinnä tilinpäätöksen yhteydessä. Ulkopuolinen arviointi toteutetaan vielä tämän valtuustokauden aikana.

Tarkastuslautakunta kuuli tarkastuskaudella Parkanon Vuokratodit Oy:n toimitusjohtajaa. Tarkastuslautakunta kuuli konsernivalvontaa ja -ohjaukseen liittyvissä asioissa myös kaupunginjohtajaa ja hallinto- ja talousjohtajaa.

Parkanon kaupunginvaltuuston 30.10.2017 hyväksymän konserniohjeen mukaan konserniohjeet on hyväksyttävä viivytyksettä jokaisen Parkanon kaupungin tytäryhteisön hallituksessa, jonka jälkeen ne sitovat tytäryhteisöä.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tytäryhteisöiden toiminta on ollut tarkastusvuonna olennaisilta osin asetettujen tavoitteiden mukaista.

Parkanon Vuokratodit Oy:n osalta tavoitteet eivät ole toteutuneet.

Tarkastuslautakunta

9. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Parkanon kaupunginvaltuusto on päättänyt, että talousarvio on valtuustoon nähden sitova käyttötalouden osalta toimialan netto ilman vyörytyseriä. Tuloslaskelman osalta valtuustoon nähden sitovia eriä ovat toimintakate, verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut. Rahoituslaskelman valtuustoon nähden sitovia eriä ovat antolainauksen muutos ja pitkäaikaisen ottolainauksen muutos. Investointien sitova taso on hankekohtainen, kun hankkeen arvo on yli 150 000 euroa, muutoin sitova taso on hankeryhmä.

Kaupunginhallitus on esittänyt talousarvion toteutumisen valtuuston sitovuustasolla tilinpäätöksen sivulla 97. Tämän selvityksen mukaan käyttötaloudessa hallintotoimi on ylittänyt valtuustoon nähden sitovan tason 108 t€:lla, toteutumaprosentin ollessa 102 %. Muiden toimialojen rahatalous on toteutunut valtuuston päättämän sitovuustason puitteissa.

Tuloslaskelman valtuustoon nähden sitovat erät ovat toteutuneet sitovuustason rajoissa muilta osin paitsi verotulojen toteutumisen osalta. Verotuloja on toteutunut 324 t€ vähemmän kuin talousarviossa, toteutumaprosentti on 98 %.

Rahoituslaskelman valtuustoon nähden sitovat erät antolainauksen ja pitkäaikaisen ottolainauksen muutokset ovat toteutuneet valtuuston päättämän sitovuustason sisällä.

Investoinnit ovat toteutuneet muilta osin talousarvion sitovuustason rajoissa paitsi arvopapereiden oston ja rakennusten oston osalta. Ylitykset ovat kuitenkin seurausta kaupunginvaltuuston päätösten täytäntöönpanosta, joihin ei ole haettu muutosta talousarvioon.

Seuraavassa on vielä esitetty joitakin talouden yleistä kehitystä kuvaavia tunnuslukuja

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Toimintakate	-39 606	-42 330	-43 921	-47 129	-14 915	-14 329	-16 992
Vuosikate	1 539	2 604	1 908	336	4 431	2 589	1 173
Poistot	-1 973	-2 111	-2 252	-1 917	-1 977	-1 824	-1 887
Ali-/ylijäämä	435	493	-345	-1 582	2 200	701	-651
Taseen kertynyt yli-/alijäämä	11 562	12 055	11 710	9 853	12 053	12 754	12 103

Tarkastuslautakunta

Konsernitilinpäätöksen mukaan vuosikatteen osuus poistoista oli 74 %, laskennallinen lainanhoitokate 0,86 sekä lainat ja vuokravastuut 4 869 €/asukas. Konsernitaseen kertynyt ylijäämä on 1 946 €/asukas.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tunnusluvut eivät täytä erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan tunnusmerkkejä.

10. Keskeiset näkemykset ja kysymykset kaupunginhallitukselle

1. Miten kaupunginhallitus aikoo menetellä strategiassa mainittujen tavoitteiden ja etenkin mittareiden mitattavuuden selkiyttämiseksi talousarvioissa?
2. Miten hallitus pyrkii kehittämään riittävää vaikutusten arviointia päätöksenteossa?
3. Tekoälyn tuloon pitää kunnissa valmistautua. Miten tämä on huomioitu?
4. Valtuusto on asettanut uuden päiväkodin/ pienten koulun rakentamiselle reunaehtoja. Miten näitä on valvottu?
5. Päätöksiin liittyviä valituksia on esiintynyt poikkeuksellisen paljon. Osa päätöksistä on joiltakin osin kumoutunut hallinto-oikeudessa. Miten kaupunki toimii riittävän laintulkinta-avun saamiseksi päätöksentekoon?
6. Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota hyte-kertoimiin vaikuttavien toimenpiteiden dokumentointiin. Miten kaupungin on aikomus toimia dokumentoinnin selkiyttämiseksi?
7. Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota tytäryhtiöiden hallitusten jäsenten mahdollisiin jäävyksiin kaupungin tytäryhtiöitä koskevien asioiden kaupunginhallituksen käsittelyissä. Miten kaupunki aikoo toimia hallinnollisten jäävyksien suhteen?

11. Arviointikertomuksen käsittely

Tarkastuslautakunta on suorittanut vuoden 2025 osalta lakisääteisen arviointitehtävänsä ja jättää tämän arviointikertomuksen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ja pyytää kaupunginhallitukselta

Tarkastuslautakunta

vastauksia edellisessä kohdassa 4. esitettyihin suosituksiin ja kysymyksiin ja lausuntoa niiden mahdollisesti edellyttämistä toimenpiteistä.

Parkanossa 20.05.2026

Jyrki Uotila
puheenjohtaja

Pertti Runsas
varapuheenjohtaja

Satu Kallioniemi
jäsen

Pinja Liukku
jäsen